

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. XV. An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex clandestinitate;

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

§. XIII.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento impotentie.

1182. Hæc questio juxta communem Doctorum sententiam non videtur hic habere locum; cum talis impotentia jure naturali dirimat matrimonium, esto Pontius, ut diximus supra, velit esse juris tantum Ecclesiastici. Ceterum esto matrimonium perpetuo impotentis cum potente revera sit nullum; tamen, ut dictum est in tit. 15. si contraxissent, & posteaprehenderetur unus impotens, possent, si vellent, simul manere solo fraternæ societatis vinculo, & casto amore constricti, sed separati thoro, & abstinentes ab omni usu carnis impudico, etiam per tactum, ut decrevit Lucius. III. in c. Consultationi. 4. & Coelestius. III. c. Laudabilem. 5. de Frigid. Not. tamen, si non continerent; nec, propter occasionem continuam, continere possent, eos teneri contra matrimonium reclamare, ut *judicio Ecclesie* separarentur; ne in peccatis, & proximo eorum periculo perpetuo vivant, de quo V. Sanchez l. 7. d. 97. à. n. 4. & alios.

§. XIV.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex defectu ætatis?

1183. Questio procedere potest solum in casu, quo est defectus ætatis *legalis*. Nam defectus ætatis *naturalis*, ubi scilicet necdum adest maturitas judicii ad consensum cum requisita deliberatione præstandum, matrimonium jure naturali est irritum, consequenter in eo defectu ab Ecclesia dispensari non potest: secus est, cum deficit ætas jure solum humano requisita, de quo dictum est in tit. 2. à. n. 585. Et in eo defectu Pontificem posse dispensare, non est dubium, cum jure solum Ecclesiastico præter impedimentum. Circa dispensationem in hoc impedimento.

1184. Not. 1. cum minoribus, non habentibus legitimam ætatem, jure Ecclesiastico præscriptam ad matrimonium, Episcopum posse dispensare, ut illud incant, quando prope illam ætatem sunt, & dubitatur, an malitia suppleat ætatem? sic Barbo. de jure Ecclesiast. lib. 1. c. 11. §. 6. n. 187. & ratio est ex dictis à n. 2044.

Not. 2. quando conjuges sunt teneræ ætatis (cum facile decipi poterint) & inci-

Tom. IV.

piunt sibi displicere, eos juxta de Justis l. 2. c. 10. n. 33. posse dispensari super matrimonio rato tantum, & non consummato; quod talia matrimonia cateroquin infelices exitus habeant; alij tamen negant, ut constat ex dictis à n. 1621.

Not. 3. si matrimonium celebrandum sit per Procuratorem, in hoc non requiri ætatem jure civili requisitam; sed eam sufficere, quæ habeat usum rationis, ut sui Principalis consensum explicare possit; ita Sanchez l. 3. hic. d. 41. n. 8. cum nec in Testibus exigatur ætas major per dicta alibi.

Not. 4. quando constat, quod malitia suppleat ætatem ad matrimonium requisitam; non requiri dispensationem; quia tunc non est defectus ætatis legalis, ut constat ex dictis à n. 601. sic Reginald. in praxi fori penitent. l. 31. c. 22. n. 171. si tamen esset dubium; necessaria foret declaratio: quia, cum ea qualitas non præsumatur, & (si absit) præstet impedimentum valori, non procedit casus, nisi cognitâ causâ per Episcopum declaratur non obstare, ad cavendum scandalum. V. Sanchez l. 7. d. 105. n. 4.

§. XV.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex clandestinitate;

Potissima difficultas est, quando matrimonium *clandestinè* contractum est, præsertim, si etiam *consummatum*. Nam in matrimonio celebrando clandestinè *secundum quid* (nimirum vel omisiss, vel postpositis, aut breviter denuntiationibus) dispensare posse Episcopum ex causa, constat ex n. 684. Ut autem matrimonium celebraretur *clandestinè simpliciter*, seu sine præsentia Parochi, & testium, dispensare quidem potest Pontifex, sed non nisi ex causis gravibus: quoad reliqua.

Not. 1. in casu, quo matrimonium cum impedimento in gradu prohibito clandestinè (culpabiliter nimirum omisiss tantum denuntiationibus) celebratum est in facie Ecclesie, & consummatum, Pontificem moveri ad dispensandum in eo impedimento ex causa, de qua n. 2096. nimirum ad evitanda scandala, quæ verosimiliter timentur, nisi matrimonium legitimè, ac rite contrahatur. Item ex alijs, ut periculo incontinentiæ, infamiæ, quod mulier deberet innupta manere, vel cum periculo

Yyy

periculo

periculo vitæ, &c. de quibus à num. 2070. V. Sanchez l. 8. hic d. 19. à num. 9. Dixi, si contraxerunt in gradu prohibito. Nam si nullum subsit impedimentum dirimens, dispensatione non egent; cum possint supplere defectum, si opus foret, natum ex clandestinitate. Dixi. 2. & consummatum. Nam in tali casu, petentes dispensationem, deberent explicare, an scientes impedimentum contraxerint? an consummaverint hoc titulo facilitandi dispensationem? quo casu urgentiores causæ requiruntur, ut jam supra expositum est.

Not. 2. difficultatem dispensandi nascentem ex eo, quod culpabiliter omisissis denuntiationibus Oratores contraxerint in gradu prohibito, à quibusdam intelligi de matrimonio sic contracto cum quocunque impedimento dirimente, ut diximus à n. 750. probabilius tamen est, intelligi solum de gradibus consanguinitatis, & affinitatis ex n. jam c.

§. XVI.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex raptu?

2188. Loquimur de Raptu mulieris, in quantum jure Canonico præstat impedimentum dirimens matrimonium Raptoris cum Rapta, de quo num. 507. vix autem contingit, quòd in solo hoc impedimento, aut quaeratur, aut detur dispensatio. Nam si Rapta sit invita, & nolit, dum est sub Raptoris potestate, non proderit Raptori dispensatio; si autem Rapta est volens, dispensatione non eget, quia tunc Raptus ei non præstat impedimentum ex dictis supra, ubi contraheret constituta extra Raptoris potestatem. Quia tamen definitione Concilij Tridentini (ut habetur ex dictis num. 507.) constat, à Raptore incurri hoc impedimentum ex vero Raptu invitæ, ac durare, donec Rapta sit in loco tuto extra ejus potestatem; mulier tamen ob alia pericula extrinseca dimitti non possit ab illo, & de primitus invita, fiat volens, & omnino libenter ei nubat, sed ob durans impedimentum non possit, evenire poterit casus, ubi solus Raptus obstet, & dispensationi sit locus, utique dandæ ob justas causas, si casus, ut ponitur, ita se habeat, & in supplicatione exponatur. Si autem contingat, quòd Raptor, & rapta,

laborent alio impedimento, pro cuius dispensatione supplicant, non tantum impedimentum illud exprimi debet; sed etiam Raptus, & quidem cum omnibus suis qualitatibus, & circumstantijs, nimirum, an fuerit factus causa matrimonij, an tantum causa libidinis, vel facilius impetrandi dispensationem? sic de Justis cit. l. 1. c. 4. ex P. Sanchez l. 8. hic d. 25. n. 19.

Not. autem. 1. juxta Regulam 49. Cancellariæ Apostolicæ constitutum esse, quòd in litteris dispensationum super aliquo gradu affinitatis, vel consanguinitatis, aut aliàs prohibito, semper apponatur clausula: dummodo dicta mulier, propter hoc rapta non fuerit; & si non fuisset in litteris mandati apposta, semper tamen subintelligatur de stylo Curia. Quare hæc fuisset omisssa, si Executor deprehenderet intervenisse raptum, non posset mandatum dispensationis exequi (nam conditio: dummodo rapta non fuerit, non fuisset) sed opus foret novis litteris Pape in forma perinde valere, exposito toto dicto, prout se res habuit, de quo V. de Justis l. 2. c. 8. à n. 34.

Not. 2. illam clausulam verificari, modo Raptus non intervenit cum ijs qualitatibus, quæ in eo desiderantur, ut juxta Concilium constituat impedimentum dirimens; ad quòd, ut diximus loc. cit. requiritur, quòd factus sit causa matrimonij. Nam Raptus ex causa libidinis explenda, vel alio fine, quam matrimonium contrahendi, non comprehenditur in decreto Concilij, raptui statuentis vim matrimonij diremptivam, ut diximus cit. ita Sanchez l. 2. hic d. 13. n. 4. & alij cum Barbosa ad c. 6. Trid. sess. 24. Reform. matr. c. 6. Corradus lib. 7. c. 6. num. 48 &c.

ARTICULUS VI.

De supplicatione pro impetranda dispensatione.

Cum apud Cismontanos, stylus Curia, propter rerum suarum varietatem, non raram mutationem, in modo, & qualitatibus impedimentorum, pro quorum dispensatione supplicandum est, exponendis, raro plene cognitus sit; ac ob inde frequenter Oratores, aut dispensantes,